

ANMÄLAN – lex Sarah

enligt 14 kap. 7 § SoL eller 24 f § LSS

- ☒ ett allvarligt missförhållande
☐ en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande

Avsändarens diarienummer

49-2022

Inspektionen för vård och omsorg

Återställ formulär

Skriv ut formulär

Anmälan görs av

- ☒ Nämnd Socialnämnden i Helsingborg kommun/landsting
☐ Enskild verksamhet _____ (namnet på t.ex. bolaget, stiftelsen)
☐ Statens institutionsstyrelse

Kontaktperson	Titel/funktion
Gunilla Christiansson	Kvalitetschef
Arbetsplats	Utdelningsadress
Socialförvaltningen	Bredgatan 17
Postnr	Postort
252 25	Helsingborg
Telefon (inkl. riktnr)	E-postadress
042-10 60 85	Gunilla.christiansson@helsingborg.se

Var och när har det allvarliga missförhållandet inträffat eller risken för ett allvarligt missförhållande förelegat

Enhet/avdelning	Typ av verksamhet	
Socialförvaltningen	Socialjour/Familjehem	
Gatuadress	Postnr	Postort
Bredgatan 17	252 25	Helsingborg
Telefon (inkl. riktnr)	Datum, veckodag samt klockslag för det inträffade	
042-105000	2022-02-05	

Kortfattad beskrivning av det allvarliga missförhållandet eller risken för ett allvarligt missförhållande och konsekvenserna för den enskilde

Ett barn (1), som var placerat i jourhem, utsätts för ett övergrepp av ett annat barn (2). Placeringen gjordes under en helg, och var tänkt att vara kortsiktig, vilket gjorde att barn 2 fick stanna kvar i jourhemmet, som var kontrakterad för 2 placeringar, även efter helgen. Barn 2's handläggare informerades om placeringen. Barn 1's handläggare fick kännedom om placeringen först när barn 1's förälder kontaktat, efter hen genom barnet fått veta att ett övergrepp skall ha skett. Barnen skall under en kort stund (15-20 minuter) ha lämnats utan tillsyn. Jourhemmet hade inte fått instruktioner om att inte lämna barnen ensamma, och hade inte själv uppfattat situationen som riskfylld.

Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp. Händelsen är polisanmäld och barn 1 har erhållit stödinsatser med anledning av det inträffade.

- ☒ Berörda enskilda har underrättats om anmälan om det allvarliga missförhållandet eller risken för ett allvarligt missförhållande

Bifogade handlingar

- ☒ Slutförd utredning enligt 14 kap. 6 § SoL
☐ Slutförd utredning enligt 24 e § LSS
☐ Gällande rutiner i verksamheten som är av betydelse för det aktuella missförhållandet
☐ Övrigt _____

Beskrivning av verksamhetens organisation och bemanning

Socialjouren är bemannad med 3 socialsekreterare vid varje tidpunkt.
Jourhemmet är kontrakterat för 2 jourplaceringar.
Jour och rekryteringsgruppen, som ansvarar för jourhemmet, bestod av 5 socialsekreterare.
Tillsammans med arbetsledning har man måndagsmöte, där de aktuella placeringarna hanterades

Uppgifter om personalens utbildning, tjänstgöringstid och anställningsform (på den berörda enheten)

Kompletteras

Åtgärder som har vidtagits eller planeras i verksamheten för att förhindra att liknande missförhållanden inträffar igen

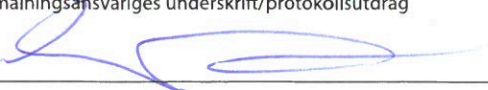
Översyn av rutiner för säkrare matchning mellan placerade barn sker inom familjehemsenheten.

Beslut om ytterligare åtgärder.

* Upprätta rutin för att säkerställa att riskbedömning görs och dokumenteras vid samtida placeringar i jourhemmet.

* Om en placering görs där det redan finns barn placerat, ska jourhemmet inte lämna barnen ensamma, till dess man fullt ut kunnat bedöma riskerna med dylik placering.

* Säkra att rutinen för informationen till samtliga handläggare för placerade barn i jourhemmet följs. Checklista bland annat avseende handläggarkontakt kan fungera som stöd efter jourplaceringar på icke-kontorstid. Informationen möjliggör för handläggaren att omgående ha samtal med barnet och då kunnat bli uppmärksam på eventuella risker.

Datum	Den anmälningsansvariges underskrift/protokollsutdrag	Namnfortydligande
2022-09-20		

Lex Sarah dnr 49-2022

Rapporten inkom: 2022-02-11

Utredning inledd: 2022-02-11

Rapportör: Monica Mårtensson Borg, Sektionschef

Utredare: Carina Ejdelind, verksamhetsutvecklare

Sammanfattning av rapportinnehåll

Barn som bor i jourhem. Hen har blivit utsatt fysiskt samt sexuellt av ett annat placerat barn i jourhemmet. Brister i information till ansvarig handläggare om att ytterligare ett barn har placerats i jourhemmet. Brister i handledning av jourhemmet med att informera om att jourhemmet inte får lämna barnen själva.

Frågeställning

- Vad har inträffat? Och har det inträffade inneburit ett missförhållande i den mening som avses med bestämmelserna i Lex Sarah?
- Gjordes riskbedömning inför placering i jourhemmet?
- Fick jourhemmet adekvata instruktioner/handledning för uppdraget?
- Har Socialförvaltningens interna jourhem hantering av ärendet inneburit ett missförhållande?
- Behöver verksamheten vidta förbättringsåtgärder för att det säkerställa att det nu uppmärksammade inte upprepas?

Respondenter

Sektionschef, Familjehemsenheten

Enhetschef, Familjehemsenheten

Sektionschef, Socialjouren

Socialekreterare, Socialjouren

Handläggare familjehem

Jourhemmet

Handläggare Jour och rekrytering

Händelseförlopp

Barn 1 var placerad med stöd av LVU. Barn 1 var placerad i ett internt jourhem. I samma jourhem akut-placeras Barn 2 2022-02-05 under en helg. Jourhemmet hade s.k. jourvecka och var det alternativ som socialjouren hade att använda. Placeringen skedde nattetid.

Barn 1 kontaktar 2022-02-09 förälder och berättar att hen blivit utsatt för övergrepp av det andra placerade barnet, Barn 2. Föräldern kontaktar då Barn 1's handläggare som åker till jourhemmet för att hämta hen och möter upp föräldern där. Det är vid detta tillfälle Barn 1's handläggare får information om placeringen. Barn 1 flyttar hem till föräldern.

Händelsen är polisanmäld.

Jourhemmet hade vid den aktuella tidpunkten jourvecka, och var det enda placeringsalternativet. Med den kännedom som man vid tillfället hade om Barn 2 ansågs placeringen inte innebära en risk för det redan placerade barnet (Barn 1) enligt respondenterna.

Jourhemmet fick inga specifika instruktioner kring hur de skulle förhålla sig vad avser det redan placerade barnet. De frågade barnet, när de var på tu-man-hand om hen kände det andra barnet sedan tidigare. Hen uppgav att de fanns i samma umgängeskrets. På fråga om deras tidigare kontakt varit ok, svarade hen jakande. De båda unga tycktes komma väl överens med varandra och inget framkom som gav anledning till oro. Vid två tillfällen lämnades de ensamma i hemmet, då jourhemsföräldern hämtade den andre föräldern från jobbet. En frånvaro på runt 15-20 minuter. Övergreppet skall ha skett vid ett sådant tillfälle.

Det visade sig i efterhand att de båda barnen kände varandra sedan tidigare och att Barn 2, enligt Barn 1's uppgift, utsatt hen för ett rån.

Styrande lagar och föreskrifter

Enligt Socialtjänstlagen skall Socialnämnden verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden. När barn genom nämndens försorg placerats i annat hem skall ansvarar nämnden för att hen får god vård och i övrigt gynnsamma uppväxtförhållanden.

Missförhållandet

Lex Sarah rapporten har skett utifrån att ett LVU-placerat barn kan ha utsatts för övergrepp av annat placerat barn. Händelsen har fått stora konsekvenser för det berörda barnet och är att bedöma som ett allvarligt missförhållande, och bör anmälas till IVO.

Placeringen i sig, till ett jourhem där det redan fanns ett placerat barn, var i enlighet med rutin och då jourhemmet är kontrakterat för två placeringar, omplacerades inte Barn 2 efter helgen, utan placeringen fick fortgå. Placeringen är inte att betrakta som ett missförhållande. Barn 2's placering var enbart tänkt att pågå ett fåtal dagar. Om placeringen skett en vardag skulle samråd skett mellan de båda barnens handläggare, innan placeringen gjordes.

Jourhemmet har inte fått särskilda instruktioner/handledning om att inte lämna ungdomarna ensamma med varandra, vilket inte heller är generell rutin vid fler samtida jourhemsplaceringar. Den information man hade om Barn 2 gav ingen anledning till oro, och hanteringen kan inte anses som ett missförhållande.

Att ansvarig handläggare för Barn 1 inte omgående fick information om Barn 2's placering är att anse som en brist i handläggningen, och är således ett missförhållande. Om informationen hade lämnats, hade ett samtal mellan Barn 1 och hens handläggare eventuellt lett till att risker med placeringen identifierats.

Barnperspektiv

Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp. Barnkonventionen artikel 19. LVU-vården upphörde 220322, och det utsatta barnet har erhållit insatser via Socialtjänsten. Övergreppet är polisanmält.

Orsaker

Handläggarna hade otillräcklig kunskap om Barn 2 och därmed för att uppmärksamma eventuell risk med en dylik placering. Placeringen har skett då undersökningsmöjligheten är liten och placeringsalternativ begränsade, det vill säga att det saknas resurs till mer genomgående bedömning och matchning.

Enligt rutin skall tidigare placerat barns handläggare informeras om att en ny placering gjorts, vilket inte skedde. Det rutinsteget föll av oklar anledning bort.

Åtgärder

Omedelbara åtgärder

Verksamhetschef på Gemensamma resurser bedömde den 220210 att omedelbara åtgärder inte behövde vidtas.

Ytterligare vidtagna och pågående åtgärder

Dialogen inom familjehemsenheten har fortgått och man utformar lämpliga rutiner kring matchningen för att minimera riskerna med att placera mer än ett barn i samma jourhem.

Förslag till ytterligare åtgärder

- Upprätta rutin för att säkerställa att riskbedömning görs och dokumenteras vid samtida placeringar i jourhemmet.
- Om en placering görs där det redan finns barn placerat, vid tillfällen då samråd inte kan ske med ansvariga handläggare, ska jourhemmet inte lämna barnen ensamma, till dess man fullt ut kunnat bedöma riskerna med dylik placering.
- Kontrakterade jourhem skall begränsas till 1 placering. Ett sådant beslut skulle dock kunna ge allvarliga effekter på Socialtjänstens möjligheter till akutplaceringar, och sannolika risker motiverar inte ett sådan ingripande beslut.
- Säkra att rutinen för informationen till samtliga handläggare för placerade barn i jourhemmet följs. Eventuellt kan checklista bland annat avseende handläggarkontakt fungera som stöd efter jourplaceringar på icke-kontorstid. Informationen möjliggör för handläggaren att omgående ha samtal med barnet och då kunnat bli uppmärksam på eventuella risker.

Har något liknande hänt tidigare?

Inom ramen för lex Sarah har brister i samverkan mellan olika kompetenser inom förvaltningen förekommit, senast avseende brister i samverkan mellan enheten för Utredning/uppföljning och jour och rekrytering på Familjehemsenheten i lex Sarah dnr 153/2020. Den nyssnämnda utredningen avser ungdomen med självskadebeteende som placerades i jourhemmet med det aktuella barnet. Lex Sarah-utredningen i dnr 153/2020 utmynnade i beslut om att ge enhetscheferna inom Utredning/uppföljning och Familjehemsenheten i uppdrag att säkerställa att samverkansråden fungerar ändamålsenligt samt att ge verksamhetscheferna i uppdrag att se över rutinerna för överlämning av ärenden inför semestertider.

Finns det risk för att något liknande kan inträffa igen?

Risken kan inte elimineras helt, men kan minskas om ovan åtgärder vidtas.

Anmälan till IVO

Det rapporterade bedöms utgöra ett allvarligt missförhållande enligt Lex Sarah. Det inträffade skall därför rapporteras till Inspektionen för vård och omsorg, IVO,

Beslut

- Att godkänna utredningen
- Att ge i uppdrag till Enhetschef för Familjehem att återsrapportera genomförda åtgärder 2022-12-19.

HELSINGBORG

Socialförvaltningen

Datum 2022-08-24
Lex Sarahutredning
DNR 49-2022

- Att anmäla ärendet till IVO då det inträffade bedöms utgöra ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för allvarligt missförhållande enligt 14 kap 7 § Socialtjänstlagen

Helsingborg den 2022-09-19

Emelie Erixon
Socialdirektör

Utredningskällor

Aktmaterial
Rapportören
Verksamhetschef
Socialsekreterare socialjour
Jourhemsförälder
Socialsekreterare Jour och rekrytering